

1

Paluba francuskog broda bila je skliska od krvi i neprestano se nagnjala na uzburkanome moru. Malo jači udar bez poteškoća bi oborio čovjeka koji bi na nju pokušao doskočiti. U žaru borbe, Laurence se nije ni stigao iznenaditi silnome otporu, no čak i u maglovitom kaosu grozničave bitke, pomutnji koju su stvarali mačevi i dim iz pištolja, uočio je tjeskobnu bol na licu francuskog kapetana koji je i dalje povicama bodrio svoje ljude.

Ubrzo potom našli su se oči u oči na palubi i kapetan mu je, tako očito preko volje, predao mač: u posljednjem trenu gotovo je uhvatio oštricu, kao da je želi povući. Laurence je podigao pogled, da se uvjeri da je predaja označena i zastavom, a potom je prihvatio mač uz naklon i bez riječi. Kako nije vladao francuskim, za formalniji će čin predaje morati pričekati svog trećeg časnika. Taj je mladić trenutačno u potpalublju radio na osiguravanju francuskih topova. Nakon prekida borbe, preostali su Francuzi praktički padali gdje su se već zatekli. Laurence je primijetio da ih je manje nego što je očekivao na fregati s trideset šest topova, a svi odreda izgledali su boležljivo i ispijeno.

Mnogi su ležali mrtvi ili umirali na palubi. Zgrožen žrtvama, u nevjerici je odmahnuo glavom i prijekorno pogledao francuskog kapetana. Taj se čovjek nipošto nije trebao upustiti u borbu. Osim što bi *Reliant* i u normalnim okolnostima imao više topova i ljudstva od francuskog broda *Amitié*, Francuzi su očito bili desetkovani bolestima i glađu. Usto, jedra su im bila u otužnome stanju, poderana

i zapletena, i to ne zbog bitke, već zbog jutrošnje oluje. Francuzi su jedva uspjeli ispaliti prvu salvu kad im je *Reliant* pristao uz bok. Bilo je jasno da je kapetana poraz duboko pogodio, no, s druge strane, nije se radilo o mladome čovjeku podložnom emocijama: trebao se bolje pobrinuti za svoje ljude i ne dovesti ih u tako bezizglednu situaciju.

“Gospodine Riley,” reče Laurence i tako privuče pozornost drugog časnika, “neka naši ljudi spuste ranjenike u potpalublje.” Kapetanov mač zadjenuo je za pojas. Smatrao je da kapetan nije zavrijedio čast da mu ga vrati, iako bi u drukčijim prilikama to inače učinio. “I pozovite mi gospodina Wellsa.”

“Svakako, gospodine”, reče Riley i izda potrebne zapovijedi. Laurence priđe ogradi da pogleda oštećenja na trupu. Brod se doimao razmjerno neoštećenim, budući da je svojoj posadi bio naredio da izbjegava gađati ispod vodne linije. Sad je zadovoljno pomislio kako će francuski brod bez poteškoća dovesti u luku.

Kosa mu je tijekom borbe ispala iz kratke pletenice, te mu je padala na oči. Nestrpljivim pokretom prebacio ju je unatrag i okrenuo se, tako da su mu na čelu i po od sunca izbljedjeloj kosi ostali tragovi krvi s ruke. Zahvaljujući tome, kao i širokim ramenima i strogome držanju, i nesvjesno je odavao dojam divljačke nasmiljenosti dok je pregledavao zaplijenjeni brod, a to nije bilo nimalo u skladu s uobičajeno zamišljenim izrazom njegova lica.

Wells se uspeo na palubu i prišao mu, javljajući se na njegov poziv. “Gospodine,” reče, ne pričekavši da mu se obrati, “ispričavam se, ali poručnik Gibbs kaže da se u tovarnom prostoru događa nešto neobično.”

“Da? Pogledat ću”, reče Laurence. “Molim lijepo, recite ovom gospodinu”, rukom je pokazao na francuskog kapetana, “da mi mora jamčiti za sebe i svoje ljude, jer ćemo ih u protivnom morati zatvoriti.”

Francuski kapetan odgovorio je tek nakon poduljeg razmišljanja. Ojađena izraza lica, pogledao je svoje ljude. Bilo bi im, dakako, mnogo bolje kad bi ih rasporedili u potpalublje, a svaka pomisao na ponovno zauzimanje broda u sadašnjim okolnostima praktički je ravna utopiji.

I unatoč tome, kapetan je oklijevao, beživotno ovješениh ramena, da bi naposljetku tiho, i još jadnija izraza lica, rekao: “*Je me rends*¹.”

Laurence je samo kratko kimnuo. “Može se povući u svoju kabinu”, reče Wellsu, pa krene prema ulazu u štivu. “Tom, hoćeš li poći sa mnom? Izvrsno.”

Oprezno se spustio u Rileyjevoj pratnji, a u tovarnome prostoru zatekao je prvog časnika koji ga je čekao. Gibbsovo oblo lice i dalje se sjajilo od znoja i uzbuđenja. On će odvesti zaplijenjeni brod u luku, a kako je riječ o fregati, gotovo će sigurno biti promaknut, i sam postati kapetanom. Laurence je bio tek umjereno zadovoljan. Iako je razmjerno dobro obavljao povjerenu mu dužnost, Gibbsa su mu nametnuli iz Admiraliteta², i njih dvojica nisu postali prisni prijatelji. Na mjesto prvog časnika htio je postaviti Rileyja, i da je bilo po njegovu, sad bi Riley napredovao. No, takva je priroda službe i Gibbsu nije zamjerao sreću koja mu se osmjehnula. Ipak, nije se ni radovao onoliko iskreno koliko bi se radovao da je Tom dobio brod.

“U redu, što se to, onda, događa?” upita sad Laurence. Članovi posade bili su se okupili oko neobično postavljene pregrade u stražnjem dijelu štive, posve zanemarivši daljnje popisivanje brodskih zaliha.

“Gospodine, dođite, molim, ovamo”, reče Gibbs. “Dajte mjesta, ljudi”, naredi, a mornari se povuku od, vidio je sada Laurence, vrata u zidu podignutom preko stražnjeg dijela tovarnog prostora. I to nedavno: drvo je bilo mnogo svjetlije od okolnih dasaka.

Sagnuvši se, prošao je kroz niska vrata i našao se u malenoj prostoriji neobična izgleda. Zidovi su bili ojačani metalnim elementima, što je zacijelo dodatno opterećivalo brod, dok je pod bio prekriven starom jedreninom. U kutu se nalazila malena peć na ugljen, iako trenutačno nije bila u uporabi. U prostoriji je bio pohranjen jedino velik sanduk, visok i širok oko metra, za pod i zidove učvršćen debelim konopcima vezanima za metalne prstenove.

Laurence se nije uspijevao oduprijeti osjećaju intenzivne znatiželje i nakon nekoliko trenutaka unutarne borbe, ipak mu je popustio. “Gospodine Gibbs, čini mi se da ćemo morati pogledati što je unutra”, reče i skloni se s puta. Poklopac sanduka bio je čavlima čvrsto

1 Franc. “Predajem se”.

2 Britansko Ministarstvo Ratne mornarice.

povezan sa stranicama, ali je na kraju popustio pod silom brojnih i željnih ruku. Mornari su maknuli poklopac, a potom i gornji unutarnji pokrov. Nebrojene glave istovremeno su se nadvile nad sanduk.

Nitko nije izustio ni riječi, a Laurence se u toj tišini zagledao u sjajnu površinu ljuske jajeta koja se izdizala iz hrpe slame. Izgledalo je gotovo nestvarno. “Pozovite gospodina Pollitta”, reče napokon. Glas mu je bio malko napet. “Gospodine Riley, provjerite jesu li konopci dovoljno zategnuti.”

Riley se nije odmah oglasio, budući da ga je jaje bilo posve zaokupilo, no onda se prenuo i žurno rekao: “Razumijem, gospodine”, te se sagnuo da provjeri užad.

Laurence pride bliže sanduku i pomnije se zagleda u jaje. O njegovoj prirodi nije moglo biti veće sumnje, iako u nju nije mogao biti posve siguran na temelju vlastitog iskustva. Oporavivši se od početne zatečenosti, oprezno je ispružio ruku i dodirnuo površinu: bila je glatka i tvrda. Gotovo istog trenutka povukao je ruku, ne želeći nekako oštetiti jaje.

Gospodin Pollitt spustio se u štivu na uobičajeno nespretna način, objema se rukama grčevito držeći za postranične rubove stuba, na njima tako ostavljajući krvave tragove. Ni približno se nije bio naviknuo na mornarski život, budući da je pomorskim liječnikom postao tek kao tridesetogodišnjak, nakon nekih neodređenih razočaranja na kopnu. Ipak, bio je to dobronamjerman i srdačan čovjek, omiljen među članovima posade, čak i unatoč tome što na operacijskome stolu nije baš u svakom trenutku imao najsigurniju ruku. “Izvolite, gospodine”, reče, a zatim ugleda jaje. “Bože presveti na visini!”

“Znači da je ipak zmajsko jaje?” upita Laurence. Morao je uložiti velik trud da obuzda slavodobitan prizvuk u glasu.

“O, da, kapetane, vidi se već i po veličini.” Gospodin Pollitt obrisao je ruke o pregaču i već je uklanjao okolnu slamu, pokušavajući odrediti veličinu. “O, Bože, već je poprilično očvrsnulo. Nije mi jasno što su mislili, tako daleko od kopna.”

To već nije zvučalo osobito dobro. “Očvrsnulo?” ponovi Laurence gotovo istog trenutka. “Što to znači?”

“Pa, da će se ubrzo izleći. Morat ću pogledati u priručnike, da se uvjerim, ali čini mi se da u Badkeovu *Bestijariju* izričito stoji da kad

ljuska posve otvrđne, do izlijevanja dolazi za najviše tjedan dana. Kakav čudesan primjerak... moram donijeti mjerne vrpce.”

Žurno se udaljio, a Laurence se pogledao s Gibbsom i Rileyjem, prilazeći im kako bi porazgovarali a da ih ne čuju preostali znatiželjnici. “Uz povoljan vjetar, do Madeire nam trebaju najmanje tri tjedna, slažete se?” reče Laurence tiho.

“U najboljem slučaju, gospodine”, odgovori Gibbs i kimne.

“Nikako mi nije jasno kako su se našli ovdje s tim jajetom”, reče Riley. “Što kanite učiniti, gospodine?”

Laurence je odsutno piljio u jaje. Početno zadovoljstvo malo-pomalo pretvorilo se u malodušnost, budući da je sve više uviđao koliko je situacija teška. Čak i pod slabašnim svjetlom svjetiljke, jaje je blistalo poput mramora. “Proklet bio ako znam, Tome. No pretpostavljam da ću francuskome kapetanu vratiti mač. Više se i ne čudim što se tako žestoko borio.”

Osim što je, dakako, znao, što učiniti. Rješenje je bilo samo jedno, koliko god i sama pomisao bila neugodna. Laurence je, mračno zamišljen, promatrao kako jaje, i dalje u sanduku, prebacuju na *Reliant*. On je jedini bio neraspoložen, izuzmu li se francuski časnici. Njima je omogućio da se slobodno kreću krmenom palubom, pa su i oni sad, stojeći kod ograde, zlovoljno gledali polagano prebacivanje sanduka. Posvuda oko njih vidjeli su se osmijesi koji su krasili lica njegovih mornara, slavodobitni, zadovoljni osmijesi. Besposleni članovi posade pritom su se šalili i nagurali, dobacujući brojne nepotrebne savjete onima koji su se znojili prebacujući teret.

Nakon što se jaje sigurno našlo na palubi *Relianta*, Laurence se također oprostio od Gibbsa. “Zarobljenike ostavljam vama. Nema smisla davati im dodatni motiv da se upuste u nekakav očajnički pokušaj stjecanja jajeta”, rekao je. “Koliko možete, držite se nas. Dogodi li se ipak da se razdvojimo, naći ćemo se na Madeiri. Od srca vam čestitam, kapetane”, dodao je još i stisnuo mu ruku.

“Zahvaljujem, gospodine. I dopustite da kažem kako cijenim... iznimno sam zahvalan...” No Gibbsa je ovdje iznevjerila rječitost koja ga ionako nikad nije osobito krasila. Odustavši, samo je stajao

nasmiješen od uha do uha, smiješeći se i Laurenceu i cijelome svijetu, prepun neizmjerne blagonaklonosti.

Brodovi su stajali bok uz bok radi prijenosa sanduka. Laurence stoga nije morao silaziti u čamac, već je samo, u trenutku kad se brod našao na vrhu vala, preskočio na drugo plovilo. Izdajući zapovijed za pokret, odmah se spustio u potpalublje, želeći se problemom pozabaviti u osami.

No ni tijekom noći se nije ukazalo drugo, bolje rješenje. Sutradan je tako popustio pred nužnim i izdao zapovijedi, pa su se ubrzo svi kadeti i časnici stali natiskivati u njegovoj kabini, nervozni i pomno dotjerani, u svečanoj odjeći. Takvo masovno okupljanje bilo je bez presedana, a kabina nije bila dovoljno prostrana da ih sve udobno ugosti. Laurence je na mnogim licima prepoznao tjeskobu, kod nekih nedvojbeno odraz nekog uzroka nečiste savjesti, kod drugih tek znatiželju. Jedino se Riley doimao zabrinutim, budući da je, moguće, slutio barem dio Laurenceovih nakana.

Laurence se nakašlje. Već je bio ustao i naredio da radi dobivanja dodatnog prostora iznesu i njegov stol i stolicu, premda je zadržao tintarnicu, pero i nekoliko listova papira, koji su se sad nalazili na prozorskoj dasci iza njega. “Gospodo,” reče, “svi sad već znate da smo na zauzetom brodu pronašli zmajsko jaje. Gospodin Pollitt to je već nedvojbeno potvrdio.”

Osmijesi sa svih strana i pokoje gurkanje laktom. Mali kadet Battersea javio se svojim sopranom: “Čestitke, gospodine!” Sa svih strana prolomilo se zadovoljno klicanje.

Laurence se namršti. Bilo mu je jasno zašto su tako dobro raspoloženi, a da su okolnosti bile tek malko drukčije, radovao bi se s njima. Netaknuto jaje bi, dopremljeno na obalu, vrijedilo i tisuću puta više od iste težine u zlatu. Svi članovi posade dobili bi udio od plijena, a njemu samome, kao kapetanu, pripao bi najveći dio.

Brodski dnevници s *Amitiéa* bačeni su u more, no mornari s tog broda bili su manje diskretni od svojih časnika, pa je Wells tako na temelju njihovih žalopojki doznao dovoljno da logično objasni kašnjenje. Groznica među članovima posade, bezvjetrina neposredno sjeverno od ekvatora koja je potrajala veći dio mjeseca, curenje pitke vode iz spremnika i nestašica, a potom na kraju i snažan olujni vjetar

koji su nedavno i sami preživjeli. Niz neuobičajeno nesretnih okolnosti, pomislio je Laurence, svjestan činjenice da će se praznovjerju sklono ljudstvo obeshrabriti na pomisao da *Reliant* sad prevozi jaje koje je sve to bez imalo sumnje prouzročilo.

No, svakako će se pobrinuti da te informacije ne dođu do posade. Bit će daleko bolje ne doznaju li za niz katastrofa koje su snašle *Amitié*. Kad su se svi stišali, Laurence je jednostavno rekao: “Nažalost, zaplijenjeni brod usput je doživio velike nedaće. Zacijelo su očekivali da će još prije mjesec dana, ako ne i više, stići do kopna, a zbog tog kašnjenja, situacija u vezi s jajetom sada ne dopušta nikakvo odgađanje.” Većina lica sad je odražavala zbunjenost i neshvaćanje, iako se na nekima već uočavala i zabrinutost, pa je izlaganje dovršio riječima: “Ukratko, gospodo moja, zmaj samo što se nije izlegao.”

Ponovno prigušeni glasovi, ovaj put razočarani, čak i nekoliko tihih izraza razočaranja. Takve prijestupnike inače bi kasnije izdvojio i ukorio, no ovako je samo prešao preko svega. Posada će ubrzo imati i novih razloga za negodovanje. Zasad još nisu shvatili bit njegovih riječi. Samo su u glavi odbili onaj dio nagrade koji su očekivali za očuvano jaje i zamijenili ga mnogo manjim iznosom za divlje mladunče zmaja.

“Svi možda niste svjesni”, nastavio je, pogledom utišavajući šaputanje, “da je Engleska u vrlo teškom položaju glede Zračnih snaga. Dakako, držimo se izvrsno i Zračne su letjelice nadmoćne svim zemljama svijeta, no Francuzi su u uzgoju dvostruko jači od nas i ne možemo poreći da im pedigrei jamče veću raznolikost. Valjano opremljeni zmaj nama vrijedi u najmanju ruku kao prvorazredni brod sa stotinu topova, ili čak obični *žuti kosac* ili *winchester* od tri tone, a gospodin Pollitt prema veličini i boji jajeta smatra da je riječ o vrhunskome primjerku i vrlo vjerojatno jednoj od rijetkih velikih pasmina.”

“Oh!” usklikne kadet Carver užasnuto, shvaćajući bit Laurenceovih riječi. Istog se trenutka zacrvnio, jer su se sve oči okrenule prema njemu, te je čvrsto zatvorio usta.

Laurence se nije obazirao na prekid. Rileyju neće ni trebati napomenuti da Carveru na tjedan dana obustavi grog. No kadetov usklik barem je pripremio ostale. “Moramo u najmanju ruku pokušati upregnuti zvijer”, reče. “Uvjeren sam, gospodo, da među nama nema

onoga koji nije pripravan obaviti svoju zadaću za domovinu Englesku. Služenje u Zračnim snagama baš i nije to za što smo se pripremali, ali ni Ratna mornarica baš nije mačji kašalj. Usto, među vama nema onoga tko ne zna što je teška služba.”

“Gospodine,” oglasi se zabrinuto poručnik Fanshawe – bio je to mladić iz fine obitelji, grofov sin, “mislite... želite reći da ćemo, ovaj... svi...”

Osobito je naglasio riječ “svi”, zbog čega je sve zazvučalo sebično, a Laurence je osjetio kako mu lice od bijesa poprima ljubičastu boju. Sada ljutito reče: “Da, gospodine Fanshawe, svi, osim ako je netko ovdje tolika kukavica da ne želi ni pokušati, a u tom slučaju može se opravdati pred ratnim sudom kad pristanemo na Madeiru.” Bijesnim pogledom obuhvatio je sve nazočne. Nitko se nije usudio uzvratiti pogled ili se pobuniti.

Sve ga je još više ljutilo jer je i predobro poznao osjećaje koji su ih obuzimali, budući da su obuzimali i njega samoga. Nitko tko se za to nije pripremao nikako se nije mogao radovati mogućnosti da preko noći postane letačem. Mrzio je samog sebe jer je prisiljen od svojih časnika tražiti da se suoče upravo s tim. Naposljetku, to je značilo da se opraštaju i od posljednjih tragova nekakvog normalnog života. Letenje nije poput plovidbe, pri kojoj posada neki put vraća brod Ratnoj mornarici i ostaje na kopnu, počesto i bez obzira na vlastite želje i prohtjeve.

Čak i u mirnodopsko vrijeme, zmaja nije moguće ostaviti na vezu, niti ga pustiti da sam luta kako želi, a odraslu zvijer tešku devetdeset tona spriječiti u tome da čini upravo ono što ju je volja iziskuje gotovo nepodijeljenu pozornost i letača i cijele posade pomoćnika. Zmajevima zapravo nije moguće upravljati silom i zmajevi su vrlo sitničavi u vezi s onima koji ih vode i za njih se brinu. Neki uopće ne prihvaćaju da netko njima upravlja, čak ni kad se tek izlegu, a nema tog zmaja koji će prihvatiti da ga netko usmjerava nakon prvog hranjenja. Divljeg zmaja na područjima parenja moguće je zadržati stalnim osiguravanjem hrane, partnera i udobnim smještajem, ali ih nije moguće nadzirati izvana i takvi zmajevi ne razgovaraju s ljudima.

Dopusti li vam zmaj koji se tek izlegao da ga obuzdate i stavite mu ormu, dužnost će vas zauvijek vezati za tu zvijer. Letač ne može

tek tako voditi nekakvo svoje imanje, brinuti se za obitelj, niti se u stvarnijem smislu upustiti u društveni život. Letači žive kao zasebna skupina, u najvećoj mjeri izvan zakonskih okvira, jer letača ne možete kazniti a da se pritom ne odreknete i usluga njegova zmaja. U doba mira, letači žive u svojevrsnim divljim, skandalozno nekonvencionalnim enklavama, u pravilu u najizoliranijim i najnegostoljubivijim mjestima u čitavoj Velikoj Britaniji, gdje je zmajevima moguće pružiti barem kakvu-takvu slobodu. Iako se letačima iz Zračnih snaga bez iznimke i primisli odaju počasti na hrabrosti i predanosti dužnosti, mogućnost stupanja u tu službu nipošto ne može izgledati privlačno nikome od gospode odgojene u časnome okruženju.

Ipak, letači potječu iz čestitih i uglednih obitelji. Sinovi ugledne gospode, koji su se od sedme godine pripremali za tu službu, a Zračne snage smatrale bi neizrecivom uvredom kad bi netko drugi, a ne neki njihov časnik, pokušao obuzdati tek izleglog zmaja. A ako se od jednog moralo tražiti da se upusti u taj rizik, tada bi se to tražilo od svih. Iako, da se Fanshawe nije tako neumjesno izrazio, Laurence bi bio izostavio Carvera, jer je znao da dječak ima problema s visinom, što je, kako mu se učinilo, podosta velika prepreka za jednog letača. No s obzirom na atmosferu nastalu zbog tog neumjesnog traženja, takvo što tumačilo bi se kao pristranost, a to si ne može dopustiti.

Duboko udahnuvši, i dalje uzdrhtao od bijesa, sad nastavi: "Nitko od nazočnih nije obučen za tu zadaću i dužnost ćemo pravedno dodijeliti jedino izvlačenjem. Dakako, izuzimaju se oni koji imaju obitelj. Gospodine Pollitt," reče, obraćajući se liječniku, koji je u Derbyshireu imao suprugu i četvero djece, "nadam se da ćete nam vi izvući imena. Gospodo, svatko od vas na ove će papire ispisati svoje ime i ubaciti ga u ovu vreću." Prešavši s riječi na djela, otkinuo je komad papira na kojem je bio ispisao svoje ime, presavio ga i stavio u malenu vreću.

Za njim se prvi poveo Riley, a zatim poslušno i ostali. Pod Laurenceovim ledenim pogledom, Fanshawe se zacrvnio te je drhtavom rukom ispisao ime. S druge strane, Carver se potpisao odvažno, iako blijeda lica. Na koncu je Battersea, za razliku od praktički svih, neoprezno poderao papir, pa je njegov papirić tako bio daleko veći od ostalih. Čulo se kako tiho govori Carveru: "Ne bi li bilo divno jahati na zmaju?"

Laurence jedva primjetno odmahne glavom zbog mladićeve nepromišljenosti. Ipak, možda bi doista bilo bolje kad bi odabrali nekoga od mladih članova, jer bi i prilagodba bila lakša. S druge strane, bilo bi mu teško gledati kako za tu zadaću žrtvuje nekoga od dječaka, ali i suočiti se s gnjevom obitelji. No isto bi vrijedilo i za svakoga od nazočnih, pa tako i njega samog.

Iako je dao sve od sebe da o cijeloj stvari ne razmišlja sa sebičnog stajališta, sad kad se približio presudni trenutak, nije uspijevaao posve potisnuti vlastite skrivene strahove. Jedan jedini papirić mogao bi mu posve upropastiti karijeru, iz korijena preokrenuti život, osramotiti ga u očevim očima. Mora misliti i na Edith Galman, no kad bi svoje ljude počeo izuzimati zbog nekakvih napola formiranih veza, koje nikoga ne vežu ničim čvrstim, ne bi mu preostao nitko. Bilo kako bilo, nije mogao zamisliti da zbog nekog razloga sebe izuzme iz kruga kandidata: nije mogao od svojih ljudi tražiti nešto što će sam izbjeći.

Predao je vreću gospodinu Pollittu i potrudio se da ostavi dojam kako je opušten i nimalo zabrinut, ruku sklopljenih na leđima. Brodski liječnik vreću je dvaput protresao, potom bez gledanja u nju uvukao ruku i izvukao maleni presavijeni papirić. Laurence se postidio osjetivši veliko olakšanje i prije nego što je liječnik pročitao ime: papirić je bio presavijen jedanput više nego komad papira na kojem je on ispisao ime.

Taj osjećaj držao ga je tek nekoliko trenutaka. “Jonathan Carver”, reče Pollitt. Svi su čuli kako je Fanshawe s olakšanjem ispustio suspregnuti dah. Battersea je uzdahnuo, a Laurence pognuo glavu, u sebi još jedanput proklinjući Fanshawe. Tako perspektivan mladi časnik koji će u Zračnima po svoj prilici biti beskoristan.

“No, da, to je, znači, to”, reče. Što se toga ticalo, više se nije imalo što poduzeti. “Gospodine Carver, do trenutka kad se zmaj izlegne oslobođeni ste redovitim dužnosti. Za to vrijeme savjetovat ćete se s gospodinom Pollittom i upoznati s postupkom obuzdavanja zmaja.”

“Razumijem, gospodine”, reče dječak pomalo slabašnim glasom.

“Slobodni ste, gospodo. Gospodine Fanshawe, trebam vas na trenutak. Gospodine Riley, preuzmite brod.”

Riley ga pozdravi dodirnuvši obod šešira, dok su ostali odmah izišli za njim. Fanshawe je stajao ukočeno, blijeda lica, ruku grčevito

sklopljenih na leđima, i s mukom gutao slinu. Adamova jabučica bila mu je vrlo istaknuta i vidljivo je poskakivala gore-dolje. Laurence ga je pustio da čeka i preznojava se dok mu je posilni vraćao namještaj u kabinu, a potom je sjeo i zagledao se u njega iz tog službenog položaja, kao da sjedi na prijestolju pred krmenim prozorima.

“Sad bih vas molio da objasnite što ste maločas točno željeli reći, gospodine Fanshawe”, reče.

“Oh, gospodine, nisam mislio ništa”, reče Fanshawe. “Riječ je samo o tome što obično govore za letače, gospodine...” Zašutio je pod sve ratobornijim sjajem u Laurenceovim očima.

“Živo mi se fućka za sve što kažu, gospodine Fanshawe”, reče Lawrence ledenim tonom. “Letači štite Englesku od ugroze iz zraka, kao što je Ratna mornarica štiti od napada s mora, a kad učinite i upola onoliko koliko je učinio najslabiji među njima, imat ćete pravo i kritizirati. Preuzet ćete smjenu gospodina Carvera, kao i njegove dužnosti, uza svoje redovite zadaće, a do daljnjega nećete dobivati grog: izvijestite intendanta. Slobodni ste.”

No, unatoč takvim riječima, nakon što je Fanshawe izišao, stao je koračati amo-tamo. Postupio je strogo, i s pravom, jer je uistinu neprimjereno da netko tako govori, a osobito da neizravno pokušava reći kako bi ga se nakon rođenja trebalo izdvojiti. No nema sumnje da je riječ o žrtvi, tako da ga je savjest žestoko zapekla kad se prisjetio izraza Carverova lica. Bilo mu je nelagodno i jer je i dalje osjećao olakšanje. Onog dječaka osudio je na sudbinu koju je sam želio izbjeći.

Pokušao se utješiti pomišlju da će zmaj po svoj prilici odbiti neiskusnog i neobučenog Carvera, da mu neće dopustiti da mu stavi ormu. U tom slučaju nitko mu neće moći ništa zamjeriti, pa će zmaja moći lijepo i čiste savjesti predati u zamjenu za otkupninu. Čak i bude li služio samo za rasplod, zmaj će Engleskoj donijeti mnogo toga dobrog, a već i samo preotimanje jajeta Francuzima bilo je velika pobjeda. Osobno bi bio i više nego zadovoljan u slučaju da priča završi upravo takvim ishodom, iako je iz osjećaja dužnosti namjeravao učiniti sve što je u njegovoj moći da se cijeli slučaj zaključi još uspješnije.

* * *

Sljedeći tjedan obilježila je nelagoda. Bilo je nemoguće ne uočavati Carverovu nervozu i tjeskobu, osobito kako je tjedan odmicao i kako je oružarev pokušaj izrade orme poprimao sve prepoznatljivije obrise, kao i koliko su Carverovi prijatelji i njegova topnička posada nesretni, budući da je uvijek bio omiljen i budući da su svi znali kako ima problema s visinom.

Dobro raspoloženje držalo je još jedino gospodina Pollitta, koji nije bio osobito upućen u emocije koje su vladale brodom, a usto se silno zanimao za ormu i obuzdavanje zmaja. Velik dio vremena proučavao je jaje, toliko da je čak i jeo i spavao pokraj sanduka u časničkoj sobi, na veliko nezadovoljstvo časnika koji su ondje spavali: njegovo hrkanje odzvanjalo je čitavim prostorom, koji im je i bez njega bio pretijesan. Pollitt nije ni najmanje primjećivao njihovo nijemo neodobravanje te je stražario do jutra, kad je, bez imalo obzira i suosjećanja, radosno objavio da se na ljusci pojavljuju prve pukotine.

Laurence je istog trenutka naredio da jaje izvade iz sanduka te ga donesu na palubu. Već su mu bili pripremili poseban jastučić, načinjen od stare jedrenine ispunjene slamom. Postavili su ga na dvije konopcima povezane škrinje i na njega oprezno položili jaje. Oružar, gospodin Rabson, donio je ormu: bio je to priručni, improvizirani komad opreme koji se sastojao od kožnatih remena s desecima kopča, budući da nije znao dovoljno o dimenzijama zmajeva da pripremi ormu koja bi točno odgovarala zvijeri. Stajao je i čekao, malko po strani, dok je Carver stao ispred jajeta. Laurence je posadi naredio da raščisti okolni prostor, kako bi Carver i zmaj imali što više mjesta. Većina mornara uspjela se među oputu ili se smjestila na krovu kabine, kako bi što bolje vidjela sve što će se događati.

Dan je bio blistav, vedar i sunčan, pa su možda toplina i svjetlo dodatno potaknuli malenog zmaja koji je tako dugo proveo u skučenome prostoru. Jaje je počelo jače pucati gotovo čim su ga iznijeli na palubu. S jarbolâ i iz opute čuli su se i meškoljenje i došaptavanje, na koje se Laurence svjesno nije obazirao, pa i pokoji iznenađeni uzvik kad su se počeli nazirati prvi pokreti i dijelovi tijela: nazubljeni vršak krila koji proviruje kroz otvor, kandže koje se probijaju kroz drugu pukotinu.

Do završetka je došlo naglo: ljuska se raspuknula gotovo točno po sredini, a dvije polovice našle su se na palubi, kao da ih je zvijer nestrpljivo odbacila. Zmaj se tako našao među ostacima ljuske, malenim komadima, te se stao energično otresati na jastuku. Još je bio prekriven sluzi, pa je tako vlažan i sjajan blistao na sunčevu svjetlu. Tijelo mu je bilo posve crno, bez prijelaza i nijansa, od njuške do repa, a praktički svi članovi posade iznenađeno su uskliknuli kad je raširio velika, šesterodijelna krila, slična kakvoj lepezi, krila koja su pri donjem rubu imala ovalne točke sive i sjajne tamnoplave boje.

Laurence je uvidio da je i sam zadivljen. Dotada nije vidio zmaja koji se tek izlegao, iako je sudjelovao u borbama u kojima su floti potporu pružali odrasli zmajevi iz Zračnih snaga. Nije znao prepoznati pasminu, no svakako je bila riječ o iznimno rijetkoj vrsti – koliko ga je služilo pamćenje, nikad nije vidio posve crnog zmaja, a usto mu se činio podosta velikim, s obzirom na to da se tek izlegao. Zbog toga je cijela stvar samo dobila na hitnosti. “Gospodine Carver, čim budete pripravní”, reče.

Posve blijed, Carver krene prema crnom stvorenju ispružene ruke koja je vidljivo drhtala. “Dobar zmaj”, reče. Njegove su riječi zazvučale poput pitanja. “Dragi zmaj.”

Mladi se zmaj uopće nije obazirao na Carvera. Bio se posve posvetio sebi, proučavao razne dijelove tijela i pomno uklanjao komadiće ljuske koji su se još držali za ljepljivu kožu. Iako je bio velik poput ovećeg psa, kandže, a na svakoj nozi imao ih je po pet, ipak su bile dulje od dva centimetra i ulijevale su strah u kosti. Carver ih je tjeskobno promatrao, zaustavivši se na približno metar od zmaja. Stajao je i smeteno čekao. Zmaj se i dalje nije obazirao. Mladić se sada zabrinuto i gotovo molećivo osvrne prema mjestu na kojem je Laurence stajao u društvu gospodina Pollitta.

“Možda da mu se još jednom obrati”, reče gospodin Pollitt sa sumnjom u glasu.

“Molim vas, gospodine Carver”, reče Laurence.

Mladić kimne, no već u trenutku kad je pogledao naprijed, zmaj ga je preduhitrio: spustio se s jastuka i doskočio na palubu pokraj njega. Carver se okrene, i dalje ispružene ruke i s gotovo komičnim

izrazom iznenađenja na licu, dok su ostali časnici, koji su se u silnome uzbuđenju bili približili, prestrašeno ustuknuli.

“Ostanite na mjestu”, reče Laurence ljutito. “Gospodine Riley, pazite na štivu.” Riley kimne i zauzme položaj ispred ulaza u potpalublje, kako bi zmaja spriječio u eventualnom silasku.

No mladog zmaja više je zaintrigirala paluba. Stao ju je istraživati, polagano hodati i palucati dugim, uskim i rašljastim jezikom, njime ovlaš dodirujući sve što bi se našlo u njegovu doseg, oko sebe gledajući tako očito znatiželjno i inteligentno. Ipak, i dalje je ignorirao Carvera, iako mu je Carver neprestance pokušavao privući pozornost. Podjednaku nezainteresiranost pokazivao je i prema ostalim časnicima. Iako se povremeno pridizao na stražnje noge i pomnije se zagledavao u pojedina lica, jednako koncentrirano proučavao je i pojedine koloture ili pješčani sat, u koji se iznenađeno zapiljio.

Laurence osjeti kako ga obuzima razočaranje: nitko ga neće moći izričito okriviti ne pokaže li mladi zmaj sklonost neobučenom pomorskom časniku, no dopustiti da istinski rijedak zmaj, uhvaćen još dok je bio u jajetu, izmakne nadzoru i vrati se divljoj prirodi svakako bi bio svojevrsni udarac. Cijeloj situaciji pristupili su na temelju zdravog razuma, oskudnih informacija iz Pollittovih knjiga, te Pollittova nepotpunog sjećanja na prvi susret jednog zmaja sa svijetom kojem je jednom svjedočio. Laurence se sad već pribojavao da su preskočili neki presudni korak. Njemu bi svakako bilo neobično da je mladi zmaj odmah progovorio, čim je izišao iz jajeta. Ni u jednom tekstu nisu naišli na spomen nekog određenog poziva ili smicalice kojom je zmaja moguće navesti na to da progovori, no krivnju svakako treba snositi jedino on, i on sam svakako će kriviti isključivo sebe, pokaže li se da su nešto izostavili.

Časnici i ostali članovi posade osjećali su da vrijeme istječe i sa svih strana već se čuo prigušeni razgovor. On će ubrzo morati odustati i početi razmišljati o zatvaranju zvijeri, morati smisliti kako je onemogućiti da odleti nakon što je nahrane. I dalje istražujući novi svijet, zmaj je došao i do njega. Sjeo je na stražnje noge i znatiželjno ga pogledao. Laurence ga je pogledao s neskrivenom boli i obeshrabrenošću.

Zmaj je ubrzano zatrepao. Laurence je tako uvidio da su mu oči tamnoplave i da imaju uske zjenice, nalik na proreze. Zmaj tad upita: “Zašto se mrštiš?”

Svi su istog trenutka zašutjeli, a Laurence je tek krajnjim naporom uspio ne zapiljiti se razjapljenih usta. Carver, koji je sad već zacijelo mislio da je na kraju ipak slobodan, stajao je iza zmaja, rastvorenih usta. Očajnički je pogledao Laurencea, ali je ipak skupio hrabrost i prišao im, pripravan ponovno se obratiti zmaju.

Laurence se zagledao u zmaja, pa u blijedog, preplašenog dječaka, a zatim je duboko udahnuo i obratio se crnom stvorenju: “Ispričavam se, to mi nije bila namjera. Ja sam Will Laurence, a ti?”

Nema tog stupnja discipliniranosti koji bi onemogućio šokirano šaputanje koje se pronijelo palubom. Zmaj kao da nije ništa primijetio, već je nekoliko trenutaka razmišljao o pitanju, te je naposljetku, nezadovoljnim tonom, rekao: “Nemam ime.”

Laurence je u Pollittovim knjigama pročitao dovoljno da zna kako odgovoriti. Službeno je upitao: “Smijem li ti ga nadjenuti?”

Zmaj – čiji spol sad više nije bio upitan, budući mu je glas nedvojbeno bio muški – ponovno ga pogleda, načas se počese po naoko beprijekornome mjestu na leđima, pa neuvjerljivo nehajno reče: “Molit ću lijepo.”

Laurence uvidi da je sad posve izgubljen, da mu na pamet ne pada baš ništa. Nije pomnije razmišljao ni o samom pripitomljavanju zmaja, osim što je znao da mora dati sve od sebe da ga nekako obuzdaju, i nije imao pojma koje bi ime bilo prikladno. Nakon užasnog trenutka u kojem se gotovo prepustio panici, u mislima su mu se nekako spojili zmaj i brod, pa je bez razmišljanja izlanuo: “*Temeraire*”³, prisjetivši se veličanstvenog ratnog broda čijem je porincu jednom prilikom, davno, nazočio: u zmaju je vidio identične skladne linije i pokrete.

U sebi je opsovao zbog činjenice da nema ništa pripremljeno. No ime je već izgovorio, i to dobro i časno ime. Naposljetku, ipak je on časnik Ratne mornarice, pa je ime i posve prikladno... No tu je ipak zastao u razmišljanju, sve užasnutije zagledan u zmaja: dakako da

3 Naziv ratnog broda II. klase s 98 topova, porinutog 1798., a nazvanog prema francuskome brodu *Téméraire* koji su Britanci zaplijenili 1759. (franc. *téméraire* – “smjeli”, “odvažni”).

više nije časnik Ratne mornarice. Ne može biti u Ratnoj mornarici sa zmajem, a čim zmaj prihvati ormu iz njegovih ruku, sudbina će mu biti zapečaćena.

Zmaj, koji očito ništa od toga nije slutio, ponovi: “*Temeraire*? Da. Zovem se *Temeraire*.” Kimnuo je, a taj pokret uistinu je izgledao neobično, uz tu glavu koja se zaklimala na vrhu dugačkoga vrata, te je, sad već s više žara, rekao: “Gladan sam.”

Ne obuzdate li ga, zmaj koji se tek izlegao odletjet će odmah nakon prvog hranjenja. Tek kad se zvijer navede da svojevoljno prihvati ormu, moguće je nad njom steći nadzor i iskoristiti je u bitkama. Rabson je stajao u blizini i sve preneraženo i užasno promatrao, ne prilazeći s ormom. Laurence ga je morao pozvati rukom. Dlanovi su mu se znojili, a metal i koža doimali se skliskima dok je prihvaćao ormu. Čvrsto je uhvativši, rekao je, u posljednji se trenutak prisjetivši da treba upotrijebiti i ime: “*Temeraire*, hoćeš li biti tako dobar i dopustiti da ti stavim ovu ormu? Potom te možemo vezati za palubu i lijepo te nahraniti.”

Temeraire pogleda ormu koju mu je Laurence pokazao, pa je okusi plosnatim jezikom. “U redu”, reče i stane iščekivati. Odlučan u nakani da ne razmišlja izvan okvira neposredne zadaće koja je bila pred njim, Laurence klekne i stane petljati s remenjem i kopčama, njima oprezno obavijajući glatko i toplo tijelo, pritom se držeći podalje od domašaja krila.

Najširim remenom obavio je središnji dio zmajeva trupa, neposredno iza prednjih nogu, te ga zakopčao pod trbuhom. Taj široki remen bio je učvršćen za dva debela remena koja su se protezala po zmajevim bokovima i preko širokog prsnog koša, a zatim se vraćala iza stražnjih nogu i ispod repa. Za te su remene bili učvršćeni razni remenčići, koji su obavijali noge, kao i donji dio vrata i repa, kako bi orma u svakom trenutku stajala kako treba, dok je još nekoliko užih i tanjih remenčića prelazilo po zmajevim leđima.

Složena oprema iziskivala je određenu koncentriranost, što je Laurenceu dobro došlo, jer se u cijelosti posvetio samo tome. Dok je radio, uočio je da su ljske na zmajevu tijelu neočekivano meke, pa mu je sinulo da bi mu metalni rubovi mogli oštetiti kožu. “Gospodine Rabson, budite dobri i donesite mi još jedrenine. Omotat ćemo kopče”, reče preko ramena.

Ubrzo je sve bilo završeno, iako su i orma i bijelim platnom obavijene kopče ružno izgledale na glatkom crnom zmajevu tijelu, i iako mu sve to zajedno nije osobito dobro pristajalo. No Temeraire se nije tužio, čak ni nakon što su ormu lancem vezali za jedan potporanj, već je samo željno istegnuo vrat do drvene posude pune još toplog crvenog mesa tek zaklane koze, donesene na Laurenceovo traženje.

Temeraire nije jeo skladno i uredno, već je trgao velike komade mesa i cijele ih gutao, pritom na sve strane po palubi odbacujući komadiće mesa i krv. Usto se činilo da osobito uživa u crijevima. Laurence je stajao podalje od njega, a nakon što je uz blagu mučninu i nevjericu nekoliko trenutaka promatrao prizor, u stvarnost su ga naglo vratile Rileyjeve nesigurne riječi: “Gospodine, da otpustim časnike?”

Okrenuo se i pogledao svog zamjenika, a potom i omamljene i izgubljene kadete. Nitko se nije ni oglasio ni pomaknuo otkako je zmaj izišao iz jajeta. Što se, uvidio je odjednom, dogodilo prije manje od pola sata – pješčani sat sad se gotovo posve ispraznio. Bilo je teško povjerovati što se dogodilo, još teže spoznati da je sad doista u ormi. Ipak, bilo teško ili ne, s tim se činjenicama trebalo suočiti. Laurence je pretpostavljao da može zadržati čin i položaj dok ne dođu do obale. Za ovakve situacije nema pravila. No i u tom slučaju, novi kapetan gotovo će ga sigurno zamijeniti kad dođu do Madeire, a Riley nikad neće doći do promaknuća. Laurence se više nikad neće naći u situaciji da mu pomogne.

“Gospodine Riley, nema sumnje da je situacija neobična”, reče, pripremajući se za odlučne poteze. Nipošto nije imao namjeru upropastiti Rileyjevu karijeru zbog kukavičkog izbjegavanja dužnosti. “Ali čini mi se da za dobrobit broda morate odmah preuzeti zapovjedništvo. Ja ću sada morati mnogo pozornosti posvetiti Temeraireu i neću se moći valjano brinuti za brod.”

“Oh, gospodine!” usklikne Riley. Bio je potišten, ali se ipak nije bunio. Bit će da je i njemu sinulo isto. No očito je iskreno žalio zbog takvog razvoja situacije. S Laurenceom je plovio godinama, te je pod njim od običnog kadeta napredovao do poručnika. Bili su i prijatelji, a ne samo kolege.

“Nećemo se žaliti, Tome”, reče Laurence, tiše i manje službenim tonom, pogledavajući prema mjestu na kojem se Temeraire i dalje

gušio hranom. Inteligencija zmajeva i dalje je bila zagonetna čak i onima koji su ih proučavali. Nije imao pojma koliko bi zmaj mogao čuti ili shvatiti, ali je smatrao da je bolje izbjeći mogućnost da ga uvrijedi. Tek malko podigavši glas, još je rekao: “Uvjeren sam da ćete se izvrsno brinuti za brod, kapetane.”

Duboko udahnuvši, skinuo je zlatne epolette. Bile su dobro učvršćene, no kad je tek postao kapetanom nije bio ni približno bogat i iz tog doba nije zaboravio kako ih bez problema prebacivati s kaputa na kaput. Iako možda nije bilo posve propisno Rileyju predati epolette bez imenovanja koje potvrđuje Admiralitet, Laurence je smatrao nužnim smjenu na zapovjednome mjestu obilježiti nekim vidljivim potezom. Lijevu je spremio u džep, dok je desnu epoletu učvrstio na Rileyjevu ramenu – čak i kao kapetan, Riley je tijekom prve tri godine smio nositi samo jednu epoletu. Rileyjeva svijetla, pjegava koža jasno je odražavala sve emocije koje su ga obuzele i unatoč okolnostima, nije uspijevaao sakriti sreću zbog neočekivanog promaknuća. Sav rumen, izgledao je kao da želi nešto reći, ali ne uspijeva doći do pravih riječi.

“Gospodine Wells”, reče Laurence, podižući obrve. Sad kad je već počeo, sve je nakanio obaviti kako treba.

Treći se časnik prenuo, a potom pomalo slabašnim glasom uskliknuo: “Triput hura za kapetana Rileyja!” Sa svih strana začulo se klicanje, u prvi mah isprekidano i neujednačeno, ali u trećem ponavljanju već posve usklađeno: Riley je bio vrlo sposoban i stručan časnik, omiljen među posadom, a to nisu mogle izbrisati ni šokantne okolnosti.

Kad se klicanje stišalo, Riley, koji je u međuvremenu uspio zatomiti nelagodu, doda: “I hura za... za Temerairea, momci.” Povici su sad bili bučni i grleni, iako možda ne puni radosti, a Laurence je Rileyju stisnuo ruku i tako zaključio priču.

Temeraire se u međuvremenu najeo, te se uspeo na jedan sanduk pokraj ograde i razvio krila na suncu, više ih puta skupljajući i šireći. No kad je začuo vlastito ime, sa zanimanjem se osvrnuo, a Laurence mu je prišao: bila je to dobra prilika da Rileyju prepusti da u miru preuzme zapovjedništvo i nadzor nad brodom. “Zašto se tako glasaju?” upita Temeraire. Ne čekajući odgovor, odmah je protresao lanac. “Možeš li mi ovo skinuti? Sad bih htio letjeti.”

Laurence je oklijevao. U opisu postavljanja orme u knjizi gospodina Pollitta nije bilo daljnjih uputa, spominjali su se tek orma i govor. Nekako je bio pretpostavljao da će zmaj jednostavno ostati na mjestu, bez zahtjeva i protivljenja. “Ako nemaš ništa protiv, to neka još malo pričeka”, reče u želji da dobije na vremenu. “Znaš, podosta smo daleko od kopna, a odletiš li daleko, možda se nećeš znati vratiti.”

“Oh”, reče Temeraire, nadvijajući se dugim vratom nad ogradu. *Reliant* je plovio brzinom od približno osam čvorova, pod ugodnim zapadnjakom, a bijela pjena skladno mu je klizila uz bokove. “Gdje smo?”

“Na pučini”, odgovori Laurence i smjesti se uz njega na sanduk. “Na Atlantiku, na oko dva tjedna od obale. Mastersone”, reče, pozivajući jednog od besposlenih mornara koji su se ne osobito uvjerljivo motali uokolo i piljili u zmaja. “Budi dobar, pa mi, molim te, donesi kantu vode i nekoliko krpa.”

Vlažnim krpama pokušao je sa sjajne crne kože ukloniti tragove mesa i krvi. Temeraire se s očitim užitkom prepustio takvom pranju, a nakon toga zahvalno je i umiljato položio glavu pod Laurenceov dlan. Laurence uvidi da se nesvjesno smiješi dok miluje toplu crnu kožu. Temeraire se ubrzo smirio, te je položio glavu u Laurenceovo krilo i zaspao.

“Gospodine,” reče Riley koji im se nečujno približio, “ostavit ću vam kabinu. Sve ostalo uz njega ne bi imalo smisla”, doda još, misleći na Temerairea. “Da vam pošaljem nekoga tko će vam pomoći da ga spustite?”

“Hvala, Tome. Ne, zasada mi je dobro i ovdje. Čini mi se da je bolje ne uznemiravati ga dok nema potrebe”, reče Laurence, kojem je tek sada sinulo da to možda baš i ne odgovara Rileyju, kojem bivši kapetan sad sjedi na palubi. Ipak, nije mu se baš dalo pomicati uspavanog zmaja, pa je samo rekao: “Molio bih te samo da nekome naložiš da mi donese neku knjigu, možda jednu od knjiga gospodina Pollitta. Bio bih vrlo zahvalan.” Činilo mu se da će ga neko štivo zaokupiti, ali i da će manje toga vidjeti kao mogući promatrač zbivanja na brodu.

Temeraire se probudio tek kad je sunce već počelo tonuti za obzorovu crtu. Laurence je drijemao nad knjigom u kojoj su zmajske

navike bile opisane tako da su se doimale uzbudljivima poput usporenih krava. Temeraire ga je prenuo kad mu je njuškom odlučno dodirnuo obraz, govoreći: “Opet sam gladan.”

Laurence je i prije nego što se zmaj izlegao počeo razmišljati o brodskim zalihama, a sad se, dok je gledao kako Temeraire proždire i ostatak koze i dvije na brzinu žrtvovane kokoši, s kostima i svim ostalim, morao upustiti u novu računicu. Zmaj je dosada, u dva hranjenja, pojeo približno onoliko koliko je bio težak. Već se doimao ponešto krupnijim i željnim je pogledom tražio još.

Laurence se tiho i zabrinuto posavjetovao s Rileyjem i brodskim kuharom. Bude li potrebno, dozvat će *Amitié* i poslužiti se njihovim zalihama – budući da se broj članova posade tog broda uvelike smanjio zbog niza katastrofa, zaliha hrane bilo je više nego što će im biti potrebno do Madeire. No na *Amitiéu* su već bili prešli na usoljenu svinjetinu i govedinu, a ni na *Reliantu* situacija nije bila osobito bolja. U svakom slučaju, Temeraire će najviše za tjedan dana pojesti sve zalihe svježe hrane, a Laurence nije imao pojma bi li zmaj bio spreman jesti i usoljeno meso i može li mu sol nekako naškoditi.

“Bi li jeo ribu?” upitao je kuhar. “Imam zgodnu tunu. Jutros ulovljena, gospodine. Kanio sam vam je prirediti za večeru. Oh... ovaj, to jest...” S nelagodom je zašutio, pogledavajući čas dosadašnjeg, a čas novog kapetana.

“Svakako pokušajmo, smatrate li da je to u redu, gospodine”, reče Riley, koji je gledao Laurencea, ne obazirući se na kuharevu smetenost.

“Hvala, kapetane”, reče Laurence. “Možemo mu ponuditi. Pretstavljam da će nam reći odgovora li mu ili ne.”

Temeraire je sumnjičavo pogledao ribu, a zatim je stao grickati. Ubrzo je u njegovim ustima nestalo sve, od glave do repa. Riba je težila punih pet kilograma. Obliznuvši usta, rekao je: “Podosta hrskava, ali uopće nije loša”, a potom i njih i sebe iznenadio kad je glasno podrignuo.

“No, da,” reče Laurence i ponovno uzme krpnu, “to je svakako dobar znak. Kapetane, ako biste nekolicinu ljudi mogli zadužiti za ribolov, možda bismo još koji dan mogli sačuvati vola.”

Poslije je odveo Temerairea u kabinu. Stube su bile malko problematične, pa ga je trebalo spustiti sustavom kolotura i konopaca učvršćenih za ormu. Temeraire je znatizeljno njuškao po stolu i stolici, gurao glavu kroz prozore i promatrao brazdu koju je *Reliant* ostavljao na morskoj površini. Jastuk na kojem se izlegao položili su mu na viseću ležaljku dvostruke širine postavljenu uz Laurenceovu ležaljku, a on je u nju bez poteškošća uskočio s poda.

Oči su mu se odmah počele sklapati. Oslobođen dužnosti i zaštićen od pogleda posade, Laurence je umorno sjeo i zagledao se u usnulog zmaja, kao da gleda biće koje mu je donijelo propast.

Između njega i očeva nasljedstva stajala su još dvojica braće i trojica nećaka, dok je vlastiti kapital bio uložio u Fond, što nije iziskivalo osobit angažman. Barem to neće biti teško. U borbama je i više desetaka puta prelazio na neprijateljski brod, bio u stanju stajati na košu i za najjačeg vjetra a da ne osjeti mučninu – nije se bojao da će se na zmaju pokazati bojažljivim.

Ali sve ostalo... Ipak je gospodin i vlastelinov sin. Iako se na more otisnuo kao dvanaestogodišnjak, imao je sreće jer je uglavnom služio na linijskim brodovima prve i druge klase, pod imućnim kapetanima koji su uvijek dobro jeli i pili i redovito ugošćivali časnike. Silno je volio društvo. Obožavao je razgovor, ples i kartanje iz zabave. A kad je pomislio da možda više nikad neće otići na operu, osjetio je neodoljivu potrebu da opterećeni ležaj izbací kroz prozor.

Trudio se ne čuti očev glas koji mu je odzvanjao u glavi, glas koji mu je govorio da je obična budala. Pokušavao je ne zamišljati što će Edith pomisliti kad dozna novosti. Ne može joj čak ni pisati, da je o svemu izvijesti. Iako se u određenoj mjeri smatrao zauzetim, njih se dvoje nisu službeno zaručili, prije svega jer nije imao dovoljno novca, a u skorije vrijeme i zbog toga što je dugo izbivao iz Engleske.

Od zapljena i nagrada stekao je dovoljno novca da više ne mora misliti na prvi problem, a da je u posljednje četiri godine ijednom malo dulje boravio na kopnu, vjerojatno bi je bio zaprosio. Već je razmišljao o tome da nakon zaključenja sadašnje misije zatraži kratkotrajni dopust. Teško bi mu palo svojevoljno se odreći broda kad se nije mogao pouzdati u to da će poslije dobiti neki drugi brod, ali nije bio toliko dobra prilika da bi zamišljao kako će ga ona čekati

unatoč svim ostalim proscima, i to na temelju dogovora sklopljenog napola u šali, između trinaestogodišnjaka i devetogodišnjakinje.

A sad je svakako bio još lošija prilika. Nije imao ni najmanju predodžbu o tome kako bi i gdje mogao živjeti kao letač, niti kakav bi dom mogao ponuditi budućoj supruzi. Njezina obitelj mogla bi se usprotiviti čak i ako bi ona sama pristala. U svakom slučaju, ona takvo što ni slučajno nije mogla očekivati. Supruga pomorskog časnika mora se nekako nositi sa suprugovim čestim izbivanjima, ali kad se napokon pojavi, ne mora napustiti dom i s njim živjeti u nekom samotnom skrovištu, i još sa zmajem pred vratima, isključivo u društvu grubih muškaraca.

Duboko u sebi nekako je oduvijek čeznuo za vlastitim domom, zamišljao ga sa svim pojedinostima tijekom beskonačnih samotnih noći na moru: manju kuću, dakako, od zdanja u kojem je odrastao, ali ipak skladnu, dom za koji bi se brinula supruga kojoj može povjeriti i sve njihove poslove i djecu, ugodno utočište za boravka na kopnu i ugodnu uspomenu za dugotrajne plovidbe.

Svi instinkti bunili su se protiv žrtvovanja tog sna. Ipak, s obzirom na okolnosti, nije bio siguran čak ni može li časno zaprositi Edith, iznijeti joj ponudu za koju će možda smatrati da ju je dužna prihvatiti. A udvaranje nekoj drugoj nije dolazilo u obzir. Nema te razumne i časne žene koja bi se naklonošću vezala za jednog letača, osim ako je od onih koje vole bezbrižne i odsutne muževe koji im ostavljaju sav novac i slobodne ruke, bračne drugove od kojih su odvojene čak i kad su oni u Engleskoj. Takva mogućnost Laurencea nije ni najmanje privlačila.

Usnuli zmaj, koji se ljuljao na ležaljci, repa koji se nesvjesno trzao u ritmu nekog neobičnog sna, nikako nije mogao zamijeniti ognjište i dom. Laurence ustane i priđe krmnim prozorima s kojih se pružao pogled na *Reliantovu* brazdu, svijetlu i razigranu pjenu raznih nijansa koja se protezala iza broda, obasjana svjetiljkama. Podizanje i spuštanje valova ugodno je smirivalo i gušilo misli.

Njegov posilni, Giles, donio mu je kasni objed uz zveket tanjura i pribora za jelo, držeći se podalje od zmajevе ležaljke. Dok je postavljao pribor, ruke su mu drhtale. Laurence ga je otpustio čim je sve poslužio, a kad je izišao, jedva je čujno uzdahnuo. Bio je razmišljao o tome da Gilesa povede sa sobom, budući da je smatrao da bi čak

i jedan letač mogao imati poslužitelja, no od toga ne bi bilo nikakve koristi ako je čovjek u strahu od zvijeri. Bilo bi zgodno uza sebe imati poznato lice.

U osami je brzo pojeo jednostavan objed: usoljenu govedinu s vinom, budući da je riba završila u Temeraireovu trbuhu, a njemu ionako nije bilo do jela. Poslije se pokušao posvetiti pisanju pisama, no ni od toga nije bilo koristi. Misli su mu se neprestance vraćale na sumorne staze, pa se morao prisiljavati da se koncentrira na svaku rečenicu. Naposljetku je odustao i samo kratko provirio iz kabine, da Gilesu priopći kako *neće večerati*, te se smjestio u svoj ležaj. Temeraire se pomaknuo i još udobnije smjestio, a nakon kratkotrajne borbe s nimalo velikodušnim i blagonaklonim nagonima, Laurence je ipak ispružio ruku i još ga bolje pokrio, budući da je noćni zrak bio pomalo svjež, te zaspao uz zvuk njegova pravilnog i dubokog disanja, nalik na nadimanje mijeha.